

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po peti prejemni, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po peti prejemni za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opazništvo, na katero naj se blagovodijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Kriza na Ogerskem.

Iz Budim-Pešte 30. nov. [Izv. dop.]

Slovenci imajo mnogo nagajivega humorja. Komu nij znan n. pr. izrek: „nij lepšega tiča, kakor je vrana, nij lepšega mesta, kakor Ljubljana.“ Če bi se v tem žanru aplikacija na Magjare naredila, bi rekel Slovenec: „nij večjga bahača mimo Magjara, ima brke in ostroge nič pa denarja.“ — Pa pustimo nagajivost in humor na strani. Situacija na Ogerskem je denes tako resna, da bi se mogla prispodobiti z duhom, ki vlada v hiši, kjer imajo na smrt bolnega hišnega gospodarja. Ogerska država, tako sijajno in gizdavo rehabilitirana leta 1867, živi denes samo še o dobri volji tujih kapitalistov. Če ti svoje mošnje zadržujejo — in na pol so jih uže zadržali — je finis Hungariae. Kako so leta 1867 ostrogo žvenkljale, kako so bili brki mastni in navihani, magnati so bili vsi zlato ožnorani, celi narod je bil židane volje, koliko visokoletečih podvzetij je bilo projektiranih, ogerski državniiki so vladali ne samo v Budim-Pešti, nego tudi na Dunaji, Orijent se je smatral kot magjarska dedščina, in celo o potisnjenji Rusije v zauralske planjave so se sanjale sladke sanje, magjarorszag postavljaj se je mej velevlasti, in na Reki se je začela tesati magjarska flota za „magjār tengerre“ (magjarsko morje). In denes — prispodoba je strašna! Impotencija magjarskega naroda za vzdržanje samostalne države je zasvedočena, o tem nij nobene dvombe več. Luč je začela se utrinjati, prolog velike drame je uže izgovorjen.

Pa preidimo na pozitivnosti. Od zad-

njega posojila moremo še tri ali štiri mesece živeti. Kaj pa potem? Naši državniiki se o tem skor msliti ne upajo. Iz finančne krize vzrastla je vladina kriza, za vladino krizo je naglo prišla strankarska kriza, in njej za petami državna kriza. Saj pregovor pravi, da pride malokedaj ena nesreča sama. Financam nij pomoči. Dohodki se ne dajo več pomnožiti, stroški ne več omanjiti, kredit v inozemstvu ne več oživeti. Vlada stoji s prekrižanima rokama pred prazno državno blagajno, pa si ne ve pomagati. V državnem zboru in v odborih vreje in kipi, pa vendar strankarska sodrga ne more dovreči, ter se sčistiti. Starec Deak stoji na razvalinah svoje stranke. Za nekdanj toliko slavljenega moža se denes nobeden več ne zmeni. V stran je potisnjen in pozabljen. Najbolje pri vsem tem je še to, da si naši državniiki resnost in nevarnost situacije ne prikrivajo, da ne živijo v nikakšnih iluzijah, nego da prav dobro vedo, kamo jadramo. Svetov za rešitev državnega broda se ne manjka. „Hon“ je rekel, da ga nij več pomočka, nego suspenzija ustave in uvedenje diktature, ker niti sedanjí naš drž. zbor niti sedanja vlada krizo prekuhati ne moreta.

Mej možmi, okoli katerih se je javno mnenje nekako zbirati začelo, imenujeta se najbolj Koloman Tisza in Sennyey. Edinima tema dvema prisvaja se zmožnost nevarnost situacije vkrotiti moči. Koloman Tisza je liberalce, Sennyey konservativce. S tema dvema možema je tedaj tudi pri nas splošno denašnje evropsko strankarstvo zavlada. Tisza je za revizijo nagodbe z Avstrijo in za strogo personalno unijo, Sennyey je pa

privrženec čem tesnejše realne zveze z Avstrijo. Tisza denes še nema velike kompaktne stranke za soboj. Njegova stranka se stoprv ustvarja. Konservativci pod Sennyeyem sicer tudi nijso mnogobrojno, so pa dobro organizovani, in jasno vedo, kaj hočejo. In to je kar jih za vladanje bolje usposobljuje nego Tiszovce.

Čudno se drže naši zavezniki, avstrijski ustavoverci, nasproti našej mizeriji. V njihovih glasilih se ne bere niti ena obžalujoča beseda, niti en iskren, dober svet. Skor da jim je nazadnje še celo prav milo in drago, da se s smrtjo borimo. Domače naše narodnosti bi mogle sicer z ostrejšo opozicijo Magjarom sedaj mnogo nepriliko narediti, in morebiti še celo kaj za sebe izvojevati, pa čudno, narodnosti kakor da ne bi hotele sedanjo stisko in nadlogo Magjarov vpotrebti, drže se rezervirano, da celo apatično. Edini erdeljski Magjari oglašili so se za politično avtonomijo Kiralyhaga.

Če višja in močnejša roka v krizo ne posegne, vtegne ta kronična postati, ter se tje do novih volitev zategniti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. decembra.

Cesar pride, kakor zadarski „Nar. list“ poroča, spomlad v Dalmacijo.

V **Dalmaciji** je mej vsemi 80 občinami 60 tac h, ki imajo narodne hrvatske občinske zastope. — Enake štatistike Slovenci niti o sebi ne znajo.

Iz **Pešte** se poroča, ka je v kljubu najskrajnejše levice proglasil Csanady, da je svojo bižo dal prepisati na ime starega Ko-

Listek.

Pol ure mej Samojedi.

Bilo je v januarju 1870. leta, ko sem se necega jako mrzlega jutra v ruskem Peterburgu po obrežji s svojim prijateljem sprehajal. Kar na enkrat pokaže Ivan Jakovljč, (take je mojemu prijatelju ime), sinjkast dim, ki se je v daljavi nad zamrzneno Nevo vzdigoval.

Na vprašanje, kaj bi to bilo, pove mi moj prijatelj, da so te dni Samojedi v glavno mesto prišli in na ledu, sredi reke, svoja stanjšča postavili.

To razjasnilo me je jako zanimalo; kajti uže od nekdanj sem želel, seznaniti se z običaji in šegami neolikanih prebivalcev daljnega severa, ki se silno razlikujejo od vsega, kar sem drugod kje na svojem potovanji po omikani Evropi videl.

Prihod Samojedov v Peterburg mi je

ponujal zaželeno priložnost, seznaniti se s čudnim ljudstvom pustih in žalostnih ledenih krajev, če tudi daleč od njegove domovine. Samojedi, sorodniki Mongolov, od katerih pa se po jeziku, značaji in po telesni zrasti razlikujejo, prebivajo po krajini ob reki Ob, krog obskega zaliva, kraj reke Jeniseja tja do Olenke in njih število se ceni na 50.000 duš.

Samojedi so popolnem svobodni. Razen, da plačujejo Rusiji davek v kožuho-vini, „jasák“ imenovan, ne briga se niti vlada za nje, niti oni za vlado. Olikani so uže toliko, da so se nekateri uže do 50 šteti naučili; kar pa še se mnogo više ceniti mora, navadili so se tudi — piti čaj. Ali žganje jim je nad vse; samo, da je „budobna vlada“ ruska žganjico v njih kraje izvažati prepovedala!

Drugega dne greva s prijateljem na cesto k Samojedom. Veter je silno bril in sneg je padal v gostih vrtincih, ter nama zabranjeval razgled v daljino. Sicer pa sva

po precej dolgi in težavni hoji vendar le dospela do kraja.

Kako čuden prizor!

Pred nama je stalo nekoliko koč, s skorjo in kožami obloženih, in skor celo v snegu zakopanih. Iz nad slemenov se je valil sinjkasti dim, ki je polagoma vso okolico v gosto zadušljivo zagrinjalo ovijal. Mimo naju so drčale po kluzkem tiru seni, h katerim je bilo upreženih po čvetero sobov, a nekoliko teh severnih ragljačev se je klatilo bližje hiš mej Samojedi, ki so dobovoljno sem ter tja pohajkovali.

Zapazivši prvega Samojeda, od začudenja ostermim.

Majhena zakotana in neskladomerna postava, zavita v kaftan iz sobove kožuho-vine, ki se je tesno k telu prilagala, skero štirioglati obraz, jako temna polt, majhene in nekoliko na pošve stojiče oči, širok in plošnjat nos z velikimi nosnicami, na licih naprej moleče kosti, široka usta z ven obrnjenimi ustnami, črni trdi lasje — to ti

šuta, ki ima na ta način volilno pravico. Ceta skupščina je temu činu gromovito tleskala.

Vnanje države.

Ruski carjevič naslednik, je prišel včeraj iz Pariza v Berlin, kjer bode baje obiskal cesarja in njegovo rodbino in potem v Peterburg odpeljal se. V Parizu je obiskal 28. t. m. Mac-Mahona in obedoval pri njem.

Iz **Peterburga** se zopet poroča, da je bilo vendar nekaj res o zaroti. Bivši ruski minister grof Bobrynski je zaradi tega podal carju spomenico, v katerej mu naravnost pravi, da sedanji absolutni sistem pripravlja Rusiji škodo in da le svobodomiselnost ustava učini konec nihilističnemu gibanju.

V glavnem mestu **prusko-poljske** Poznanjske, v Poznanju na Pruskem, se je pri kandidatni listini volitev v občinsko zastopništvo zedinila večina Nemcev s Poljaki. „Ostd. Ztg.“ je vsa besna, a naravnost napoveduje Slovanom in Poljakom vojno. „Uničevali ste nas (Slovane) in morili, kot privržence Svatovida na Labi“, pravi na to „Dz. Pozn.“, „in nad morjem baltiskim, sedaj nas pak hočete iztrebiti. Hvala bogu, da bodočnost nij v vaših rokah.“

V **Parizu** je voljenih v municipalni svet 53 radikalcev 10 konservativnih republikancev in 11 konservativcev.

V **francoskih** krogih levice in skrajne levice, mej republikanci, je bilo 29. nov. skleneno, da se naj najprej postava o vojskih kadrarh posvetuje potem stoprv k političnim vprašanjem pristopi. Francozom je torej najprvo bramba domovine proti tujcu sveta, potem se začne strankarstvo.

Iz **Španije** imamo zabilježiti novico, ka se je posrečilo slavnemu rodoljubu španjskemu Castelarju združiti v skupno celoto vse republikanske frakcije, na čelo katere se postavi general Topete.

V južni **Ameriki** je še hujši boj mej državo in cerkveno hierarhijo, nego v evropskih državah. Preko Londona se poroča, da so nadškof v Santiagu in škofa iz Concepcion in Serena pastirske liste priobčili, v katerih predsednika, ministre, nekatere senatorje in poslance Chilianske, ker so proglašanje nekih papeževih bul prepovedali, iz cerkve izobčili ali ekskomunicirali. V sled tega bode boj gotovo še hujši.

Dopisi.

Iz Krasa 30. nov. [Izv. dop.] Imeli smo včeraj v Solkanu občni zbor našega političnega društva. Zbralo se je okolo 40 udov iz Krasa, vipavskega in tolimskega in go-

riške okolice kakor tudi lepo število poslušalcev, ta ko so bili zastopani vsi okraji Goriške. In v resnici zastopani, kajti zastopali so je možaki ki uživajo vse zaupanje od strani našega ljudstva. Samo naša goriška gospoda ki ima o dolžnostih rodoljubja kaj čudne pojme — ostala je doma ali se pa raje kam drugam iz mesta podala — namesto tja kamor vsako nedeljo najrajša zahaja kakor bi se hotela ogniti — zborujočim za-njo prenizkim duhovom, pa opravilo se je tudi brez nje. Zborovanje se je pričelo okolo 4, in trajalo do 6. popoldne. Predsedoval je zboru g. dr. Jakopič podpredsednik — predsednika nij bilo je bolan. O prvi programovi točki — namreč o javnih zemljiških knjigah govoril je dr. Lavrič in predlagal peticijo Sočinemu občnemu zboru v potrjenje, s katero bi se ministerstvo pravosodja prosilo naj bi zaukazalo da se prične prej ko mogoče z uredjenjem javnih goriških knjig na Goriškem, kar je bilo enoglasno sprejeto.

Gosp. Perozzi iz Dornberga poročal je o drugej programovi točki, češ da se občni zbor vjema z peticijo ki jo podpisujejo posestniki po Goriškem. On stavi resolucijo — naj občni zbor sklene in se izreče: da se s peticijo popolnoma ujema in da pripo-roča slovanskim posebno pa slovenskim poslancem — da se bodo za to zadevo potegovali in za-njo glasovali. Potem ko sta še gg. dr. Lavrič in Faganelj z nekaterimi primer-nimi in potrebnimi opazkami resolucijo pod-prla — sprejela se je enoglasno. O zadnji točki namreč o splošnem političnem stanju z ozirom na Slovane sploh — potem na avstrijske Slovane in slednjič na Slovence govoril je g. Viktor Dolencec. Važno nalogo izvršil je g. govornik v malih pa krepkih potezah izvrstno. Specijalno naj omenim to-le njegovo misel o združenji slovenskih strank, rekel je: „Jaz uvidevam nezgode izvirajoče iz te naše osobne političske kavsa-rije in nekakega združenja nam je potreba — zakaj drugače porabile se bodo v tem osobnem pikanji vse moči in naveličal mar-sikdo teh neslanostij, ali da bi mi od naših svobodomiselnih principov odstopili, tega ni-kakor. Naše društvo se zove narodno libe-ralno, v tem smislu hočemo za naprej po-stopati — v verske reči se ne vtikamo —

te pripadajo cerkvi sami. Tako hoče „Soča“ vedno postopati. Ona hoče narod na ono stopinjo omike dovesti — jo rešiti duševne sužnjosti — da bo sam za-se delal.“ Spozna pa za pametno in neobhodno potrebno, da se stranki v nekaterih slučajih, n. pr. o času volitev združita — da ne dobimo za zastop-nike, koder si bode — narodnih nasprotni-kov. Kedar pa se nij bati, da bi zmagal kak narodni nasprotnik, tedaj naj dela vsaka stranka po svoje. V tem smislu — mu je združenje slovenskih nasprotnih strank ne-obhodno potrebno — drugoga ne pozna.

Govor bil je sprejet z veliko navduše-nostjo, saj je bil tudi resna študija zmerne-ga moža — za katero lastnost moramo čestitati g. Viktorju Dolencu.

Ko so se tedaj točke programove pre-tresle, poprosi g. Faganelj besede, ter pred-laga, naj se izmej občnega zbora zbere de-putacija obstoječa iz dveh udov Sočinega zbora, ki bi šla v imenu vseh pozdravljat možaka g. Matija Doljaka, ki mu bolezen uže več časa ne pusti iz postelje. Izbrana bila sta per acclamationem gg. dr. Lavrič in dr. Jakopič.

Res žalosten in otožen mora postati človek, če pomisli, kako so nam Slovincem časi neugodni, kako nas od vseh stranij v kot porivajo — ali še žalostnejša je britka resnica, da nam nezgoda odstranjuje najpri-dnejše delavce na narodnem polji.

Kdor pozna g. Matijo Doljaka, kdor je dosedaj njegovo postopanje v narodnem ka-kor v gospodarskem oziru opazoval, priznati bode moral, da je Matija Doljak mož, ka-koršnih imamo mi Slovenci kaj malo — mož, katerega izgubo mora težko čutiti narod in v ožjem oziru tudi stranka — katera ga svojega šteje. In mislimo, da nij bilo v zboru srca, komur ne bi novica o hudi Doljakovi bolezni vsekala skelečo rano. Pa saj je bilo to brati vsem zbranim na obrazu. Za na-rodno reč vneti Solkanci napravili so za ta večer v čast zbranim Sočanom besedo s za-nimivim programom.

Videl sem po dolzih treh letih — toliko časa nosil me je nasprotni veter po drugih krajih — nastopiti na oder spet nove igralne moči in prepričal sem se, da v Solkanu — Jože! tempi passati — še vedno klije in da nij one letargije in mlačnosti, ki se je v

je podoba Samojedova. Sicer pa na nje-govem obrazu počiva nezposeben izraz do-brote, ki nekoliko neprijeten vtisk vnajne prikazni izbriše in ki je v nama celo sim-patijo vzbudil.

Ko so Samojedi videli, da sva tujca poklicali so takoj svojega načelnika, ki je edini v celi karavani znal toliko ruski lo-miti, da naju je vprašal, kaj bi rada.

Ko sva povedala, da bi si njih stanišča rada ogledala, takoj je privolil in pokazal majheno luknjo, skoz katero naj greva.

Ko sva sicer s težavo, nazadnje vendar le srečno skoz luknjo zlezla, nama je za-puhtel gost dim, ki se je vzdigoval od ognja, sred stana plapolčega, nasproti in najine visoke postave zakril. Bila sva pri-morana, po izgledu navzočih prebivalcev „po turško“ sesti na kože.

Stan je bil kaka dva štirjaška sežnja velik. Razen ognja, kožuhoine, ki je slu-žila za postelje, nekoliko kotlov in nožev v stanovanji nij bilo ničesar.

Krog ognja je ležalo nekoliko osob, katere so z veliko slastjo zmrzneno meso glodale.

Zvedela sva da je pred leti mej Samo-jedi toliko bogatstva bilo, da so mnogi iz mej njih 60 do 100 sobov imeli; ali to bla-gostanje je neki tako na nič prišlo, da zdaj komaj toliko imajo, da živeti morejo. Za tega del pa hodijo mnogi, ko se huda zima začne, v Arhangelsk in nekateri, kakor ravno sila, celo da v Peterburg, kjer s kožuhoine in s surovimi kožami trgujejo.

Ob hudi zimi prebivajo v zemskih otli-nah, o prijaznejših dobah pa v staniščih, katera, z drevesno skorjo in s kožuhoine obložena, ter z vednim ognjem grevana, svoje prebivalce mrāza varujejo.

Kljubu vsem tem vsakdanjim težavam so Samojedi vendar-le vesele misli in vedno dobre volje.

Sosebno všeč so jim gostije, pri katerih se mej posebnimi obredi zakolje sob.

Z enim mahom zvalé soba na tla; gla-

varji rodovine to svečanost izvršujejo; z ostrim nožem razparajo živali trebuh, jo obrnejo na hrbet, ter ji izderó čreva. Potem se vržejo vsi na tla, pijejo vročo kri in pri-grizujejo jetra in pluča. Pri taci prilož-nostih nek nikoli nij brez rednega prepira, in zgodi se včasih, da enega ali drugega po hudem tepežu celo vržejo v sneg, da se spa-metuje in za družbo zopet sposoben postane.

Ko sva si eno stanišče od znotraj ogle-dala, sva šla v drugo, katero se v svoji opravi v ničem nij razločevalo od prejšnjega; samo v kotu je visela neka trružica na mo-tvozih, katero je nekoliko budalasta Samo-jedka potrkala, prigrizovaje zraven zmrzneno ribo. Pogledal sem v trružico in zapazil speče dete — bila je to zibel.

Ko sva si tudi tukaj ogledala, sva šla na prosti zrak uže s tem zadovoljna, kar sva videla in slišala. Ali načelnik naju je pozval, da nama pokaže krasotico, dekle, ki se bode nekđaj ženinu drago prodala. Ako se namreč Samojed oženiti hoče, pošlje

zadnjih časih poprijela družih čitalnic. Učitelj g. Tomaž Jug pripravil si je nov pevski zbor; — kdor pozna težave, ki so neizogibljive na deželi, pri organiziranju takega pevskega zbora — mora tudi priznati g. učitelju velik trud — ki ga stane pevsko učenje in čestitati njemu, pa tudi vrlim pevcem, ki so se tako v kratkem času naučili precej težavnih pevskih zborov.

Domače stvari.

— (Denes zvečer je slovensko gledališče) na spomin juteršnjega Preširnovega rojstvenega dneva in 25letnice njegove smrti. Prolog o Preširnu za ta dan je naredil g. J. K., govori ga gospodičina Podkrajškova. Razen tega se igra drama in komična opereta kakor je zadaj v gledališkem listu povedano.

— (G. Vestenek) je v nedeljo 29. nov. zvečer nekemu v Ljubljano prišedšemu slovenskemu rodoljubu, ki ga je v gledališči kot svojega znanca zavoljo postopanja pri volitvah v trgovinsko in obrtniško zbornico vprašal, ponosno odgovoril: „Ich bin meines Sieges gewiss“, to se pravi: da nas misli Slovenci na vsak način v tem slučaju v kozji rog vgnati, da pridemo v manjšino. Torej Slovenci, pozor! in še enkrat ponavljamo, pozor!

— (O privilegirani nemščini) po slovenskih šolah se nam iz slov. Štajerja piše: Kakor je znano, hotela je vlada pri učiteljski skupščini v Gradcu strašno veliko nemščine slovenskim šolam uriniti, in da se je temu največ učiteljev upiralo, le profesor g. Robič je igral čudno rolo. On nij sicer vladni načrt zagovarjal, a grajal je predlog slovenskega odseka. V „Pädagog. Zeitschr.“ pa zdaj beremo, da je skupščina na Robičev predlog sklenila, da se imajo okrajne konference pri novem načrtu ozirati na vladni plan. To moramo „Pädagog. Ztschr.“ popraviti. Niti g. Robič tega predlagal nij, naj bi se namreč učiteljstvo na načrt deželne šolskega sveta oziralo, niti skupščina tega sklenila nij. Le uradni šolski list na korist privilegirane nemščine tako enostransko poroča.

— (O nekih kranjskih učiteljih) piše „Učit. Tovariš“. V št. 22. „L. Schlzgt.“

odbijajo naslednji gg. učitelji, vdeleževalci 1. učiteljske skupščine (razen enega vsi), ki so imeli pravico glasovanja, vsak za se z nevoljo predrzno (?) obrekovanje dr. Zarnika, da bi jih bil predsednik učit. skupščine zoper njih lastno prepričanje strahoval, da bi bili tako glasovali, kakor je on (g. predsednik) veleval. Mi tem gospodom, vzlasti nekaterim, iz srca radi verjamemo, vsaj na večer drugega dneva njih veliko nij vedlo, da so glasovali za državno sukno. In ko bi tudi tega ne bilo, kaj za to! — Tekla je pravda za njivo, katero si je lakomni, pa prekanjeni kmet po krivici prisojeval. Pa kaj stori zvita buča. — Vzame prsti iz svoje njive, dene jo v črevlje in potem stoječ na tuji njivi, priseže, da stoji na lastni zemlji in dobil je pravdo in tujo lastnino. Da bi bili vsi gospodje, katere beremo v „Schlztg.“ ravno s temi besedami ta protest podpisali, zelo dvomimo. Tukaj je tudi mogoče: 1. da so namreč nekateri gospodje izrekli, da jih nihče nij silil pri glasovanju, — kar je v nekakem oziru čisto resnično; 2. da so nekateri izrekli, da so z vsem zadovoljni, kar se v njih imena zapiše.

— (Peticijo) za loško železnico je izročil v državnem zboru poslanec kranjskega velicega posestva grof Thurn.

— (Natoroznanec) duhovenski administrator g. Šimon Robič, je deželnemu šolskemu svetu zopet izročil botanično zbirko.

— (Strelska družba „Sokola“) začne streljanje s kapselni v čitalnični restavraciji v četrtek 3. decembra zvečer ob 8. uri. Volil se bo tudi ta večer strelski odbor. Neudje „Sokola“, ki se hote udeležiti tega streljanja, naj se oglase pri starosti g. Josipu Nollju.

— (Nesreča.) Usnjariju M. v Ljubljani je predvčeranjem, ko je bilo še ledeno pred njegovo lastno bišo tako nesrečno izpodrnilo, da si je nogo zlomil. — Nauk za bišne gospodarje, da je vendar le dobro, če se policijski ukazi glede posipanja s peskom ali žaganjem izpolnjujejo, če se prav slavni magistrat za to nič več ne briga nego da to v „Laib.“ inserira.

— (Trg sv. Andreja) je v Gorici denes slab, ker neprenehoma dežuje, vsled česar je tudi blatno. Gimnazija in realka imati denes šolo, akopram je tega dne druga

leta zmirom prosto bilo. Novo došla nemška direktorja hočeta tudi v tem vse prenoviti!

Razne vesti.

* (A. O. Ivanovičev.) V Kijevu je umrl bivši rektor tamošnjega vsučilišča in ruski učenjak A. D. Ivanovičev; zanimiv spis, ki ga je z Hanko izdal se zove: „Staré právo Čechův“.

* (Slika, „ranjeni Černogorec“), ki je lastnina biskupa Štrosmajerja prihodnje dni izpostavi javno na ogled praška „Umělecká beseda“. Slika se je uže odposlala po železnici.

* (Iz Grada Vituri) v Dalmaciji se poroča, da se je 18. t. m. ob 3. uri popoldne pripetila strašna nesreča na morji. Burja je namreč blizu Spljeta, pri konjini „Veliki rat“ prekenila barko, na katerej je bilo blizu 36 železničnih delavcev, ki delajo pri dalmatinskih stavbah. Utonilo je 25 oseb; vsi drugi so bili le s težo rešeni. Med slednjimi se nahajajo, poveljnik barke Marino Francić in 2 pomorščaka, dalje nekov železnični delavec iz Časlave na Češkem, imenuje se Hruška.

* (Ostrupil) se je in vsled tega samomora umrl faimofter Škobel pri sv. Lenartu pri Rudah blizu Samobora. Uzroki so neznan.

* (Strašna rodovinska drama.) V Bastianbergu na Češkem se je ondotni trgovec F. M. skregal 20. t. m. s svojo ženo, a naenkrat potem izginil. Dne 24. t. m. so ga na našli v gozdu z razparanim trebuhom. Žena njegova ko to izve, je zblaznela, ter se utopila. Najstarejši sin se je pak žalosti nad osodo svojih starišev — obesil pod streho.

* (Konfiskacije.) Češke opozične novine so bile do petka konfiskovane letos tri in devetdesetkrat.

* (Cigar) se je letos prodalo 17 milijonov manj nego lani do osovreaj. To so tudi nasledki „krah“ pravijo.

* (Ladija se je razbila) 17. t. m., ko je razsajal strašanski vihar v dalmatinskih vodah, na otoku Mazanos v Dalmaciji, ki je plula iz Grškega v Trst s sadjem obložena; ladija se zove „Maria“, kapitan pak Lorenz.

* (Ruščina na Pruskem.) Vsled našnega načrta vojaške akademije pruske je sprejet ruski jezik kot oblatni predmet. Vsi častniki treh razredov akademskih se morajo učiti ruski, in je v to svrhu ustanovljen učitelj z visoko plačo.

* (Hične v človeški podobi.) Na berlinskem pokopališču je bilo uže nekoliko mrljčev izkopano a oropano. — Sodnija je na zločince razpisala nagrado 100 tolarjev.

k ožetu izbrane svoje drage namestnika, kateri se ž njim za kupnino pogaja. Ženin čaka mej tem, ko se namestnik z nevestinim očetom pogovarja, pred staniščem na odgovor. Kakor hitro se ona dva pogodita, oznani namestnik ženinu število sobov, katere oče za hčer imeti hoče in ako je ženinu prav, gre v stanišče, ter se svoji bodoči ženi pokáže. Ko pa potem odide, ne vidi je prej, kakor na dan svatbe, kjer ju pri hrupnem gostovanju brez vseh obredov za zakonska oglasijo in onedva pri tem iz ene čaše pijeta.

Krasotico, katero bi imelo videti, smo našli sedečo pri ognji. Z veliko lakomnostjo je grizla surovo meso, in ko ji pri našem prihodu ostri optri zobje niso mogli dovolj hitro službe opravljati, je popala nož, ter meso celo poleg ust z enim mahlejem tako naglo odrezala, da me je v resnici spreletel strah, da bi si ne odrezala nosa. Ko sva se zraven nje na kožuho vino vsela in jo pogledala bližje v obraz, opazil sem, da se je zares od drugih po nježnosti in milini obličja jako

razločevala. Pokazovala je vrh tega tako živahnost in čilost, da sva v resnici razumela zakaj so jo pri Samojedih za krasno imeli, akoravno bi naš evropski nazor o ženski lepoti z njeno prikaznijo ipak ne bil prav zadovoljen.

Ta severna krasotica nama je začela nekaj jako živo praviti, pri čemer je vedno s svojimi majhenimi očmi pomežkovala, se smijala in z rokama krilila. Večkrat je pretrgala svoj govor z glasom „m“ in brez dvombe pričakovala od naju odgovora, katerega pa jej mi dva žalibog nijsva mogla dati. —

Njene besede proti nama so morale jako zaupljive biti, kajti mlad Samojed se je na mah ž njo tako ostro kregati začel, da ga je najini vodja, da bi nemilemu vstopu konec napravil, moral zgrabiti in ga iz stanišča pognati, pri kateri priliki mu je še po vrhu dal z nogo „spomenico“.

Naše krasotice to nič nij motilo, nego zabavala se je z nama še dalje.

„Pri njej bi našli srečo“, se je prijatelj Ivan Jakovlič nasmijal, „kupite si jo, dala bi se pogoditi, in z 10—15 sobi bi se stvar poravnati dala. To bi bilo kaj posebnega v Pragi!“

Vzdignila sva se. Naša krasotica zapazivši najno namero, mi je nekaj s tako nežnim glasom in s tako prosečim izrazom v očesu pravila, da sem se nehote obrnil k tolmaču z vprašanjem — kaj bi rada.

„Nekoliko kopejk na žganjico!“ odgovori ta flegmatično.

Dal sem jej nekaj srebrnjakov, katere je smehlaje vzela in veselo z glavo kimala.

Zunaj nama je kazal Samojed, ki ga je vodja poprej iz stanišča pognal, zobe. Morebiti je bil ljubosumen? — Ko sva vodju dala za zapitek, sva se vsela na sani in od drčala. Odnegli so naju lahkonogi sobi po ledenem površju Neve, od belih bivališč čudnega naroda k ponosnemu sedežu Petra Velikega.

Posl. dr. P.

* (Morilec — poslanec). V volilnem okraju v Palermi na Siciliji je bil izvoljen za poslanca v laško zbornico nekovi bilježnik Canizza, — ki se zdaj zaradi umora — skriva pred sodnijo.

* (Časopis „Kölnische Zeitung“) si postavi iz Berolina do Kolina na Reni svoj vlastni telegraf, ki bo veljal 41.000 tolarjev. Na ta način bo mu moč vse parlamentarne vesti obširno in naravnost po svojem telegrafu dobivati.

* (Srebrna miš). Ko je pred kracimi tedni prusovski deželni načelnik v Lotaringiji potoval v svojem okraju, pride nečega dne v francosko vas, ki je imela jako lepo cerkev, posvečeno Materi božji. Na glasu je bila ta majka božja, kakor čudodelna in tako je veliko romarjev tje prihajalo. Maire (župan) pelje prusovskega deželnega načelnika v to cerkev, kjer mu vse razkaže. Ko prideta do stranskega altolja čudotvorne Marije device, zagleda prusovski načelnik tam mej darovi, posvečenimi Mariji devici, tudi srebrno miš, ter vpraša maire-a, kaj to pomeni? Maire pravi, da je pred nekoliko leti strašno veliko miši se v tem kraju pokazalo, ki so pretile vse poljske prideleke pokončati. Vsi tedaj tega so se obrnili prebivalci tega okraja k Mariji devici za pomoč in so ji to srebrno miš posvetili. Ko se je to zgodilo, so kar naenkrat vse miši iz polja izginile, kakor bi bil odrezal. Na to prusovski deželni načelnik ves začuden maire-a vpraša: Pa tudi vi, kakor izobražen mož, kaj takega verjamete? Maire se pa nasmehlja in odgovori: Ako bi jaz to verjel, bi precej denežnji dan na ta altar pred Marijo devico enega — srebrnega Prusa postavil.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V sredo 2. decembra 1874.

V spomin rojstnemu dnevu
Franca Preširna.

Prolog.

Složil J. K. — Govori gospodičina Podkrajškova.

Potem prvokrat:

Trnje in lovor.

Drama v 2 dejanjih, po Lafontu poslovenil F. Končan.

O s o b e:

Mojster Michello — — — — — gospod J. Noll.
Rolla, podobar — — — — — gospod Schmidt.
Stefano, njegov brat — — — — — gđe. Ledarjeva.
Leonora, contessa Costa — — — — — gđe. Podkrajškova.
Marchese Appiani — — — — — gospod Sušteršič.
Nadvojvodov klicar — — — — — gospod Komarič.
Ascanio — — — — — gospod Jekovec.
Manoel — — — — — gospod Dubski.
Tebaldo — — — — — g. S. Paternoster.
Poslanec vojvodov — — — — — gospod Eržen.
Plemenič — — — — — gđe. Nagelova.
Dojica Leonorina. Akademiki. Ljudstvo. Velikaši.
Sluge. Godi se v Florenci sredi 16. stoletja.

Konečno prvokrat:

Deklica Elizondska.

Komična opereta v 1 dejanji od J. Offenbacha, poslovenil J. Cimperman.

O s o b e:

Manuelita, mlada sirota — gđe. pl. Neugebauerjeva.
Vrtigo, gostilničar — — — — — gospod J. Noll.
Miguel, mlad Baškaneč — — — — — gospod Meden.

Kasa se odpre ob 7/8 uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.
Prihodnja slov. predstava bo v soboto 12. dec. 1874.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenost, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevala zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnihi boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière gaje ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllera, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote an rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. — 2 funta 2 gold. 50 kr., 3 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 56 gold. — Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr

in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mohr, v Gradcu bratja Oberanzmeyer, v Ljubljani Dieckhoff & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Koncipijenta,

ki ima uže enoletno vajo in zmožnost advokata pri sodnji namestovati, išče

Dr. Serbec,
v Mariboru.

(341—1)

Okrožnica.

Ker smo sledeče specialitete po prav nizke ceni nakupili, je tedaj moremo tudi le po prav nizke ceni

razprodavati.

S posebnim spoštovanjem

Dunajsko tisko-tovarniška založba na katun,
Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

Cenik:

1 tucat batistnih rutic otroških z barvenim okrajem 85 kr.	1 tucat batistnih rutic dekliskih z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.
1 tucat batistnih rutic damskih z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.30.	1 tucat jaconet-rutic damskih z barvenim okrajem gl. 1.60.
1 tucat žepnih rutic za gospode z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 2.50. Ravno isti prve sorte in elegantni gl. 3.	1 jedina damska rutica prve sorte batist-clair z različnimi monogrami črk, (vsi to ročno delo) 80 kr.
1 tucat belo-platnenih rutic gl. 2.	1 tucat angleško-zdravilnih frotirnih rutic gl. 3. pripravnice in bolje, nego goba.
1 tucat angl. piqué-obrisalov gl. 5.	1 tucat turšk. kopelnih obrisalov gl. 9.
1 par (2) piqué-odej na posteljo, z raznovrstnimi podobami in barvami gl. 6.	1 koberec pisane barve iz tržnega blaga za predposteljo gl. 2.50.
1 koberec za predposteljo, večji gl. 3.50.	1 svilnata ruta damska za okolo vratu gl. 1.
1 svilnata ruta damska večji in iz elegantne robe gl. 1.50.	1 berol. voln. vratna ruta za gospode gl. 1.
1 berol. voln. vratna ruta iz elegantne robe gl. 1.50.	1 sviln. vratna ruta za gospode gl. 2.
1 sviln. vratna ruta iz elegantne robe gl. 3—4.	1 garnitura mizne naprave (pri obedu) za 6 osob gl. 4.50.
1 garnitura mizne naprave za 12 osob gl. 9.	

Na posebno zahtevanje razpošiljamo tudi popolni cenik zaloge naše, dalje zagotavljam, da pošljamo le dobro blago, ter končno iskreno priporočamo našo firmo in závod.

Wiener Cattun-

Druck-Fabriks-Niederlage,
Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3,
za cerkvijske, naproti zakristije.

Ta cenik naj se blagovoli shraniti, ker se le redko priobčuje.

Glavni v Ljubljani

od 26. do 30. nov.:

Jos. Vrtinik, delavec, 35 l., na mrtudu. F. Mušiceva, hči postreščekova 10 l., na vnetici grla. Marija Čubrova, beračica 76 l., na pljučnem vnetji. M. Erjavec, kramar, 42 l., na piemji. R. Zacher, sin železniškega uradnika, 11 l., v civilni bolnici, na vnetji odrezanih nog. Josip Wimer, črevjarjevo dete, 4 l., na Kapucinskem predmestju št. 62, na sušici. Fr. Kovač, berač, 26 l., na vnetji hrbtne mozga. Mihal Kornič, dete čuvaja v poštni delavnici, 2 „ v mestu št. 61, na vnetici grla. Mar. Čenčurjeva dete železničnega topiča, 5 „ na vnetici grla. Jefa Gregorcova, hiš. posest. 55 l., na grevenem oslabenji.

Tujski.

29. novembra:

Recepta: Černe, Janežič, Tičar iz Brežic.
Pri Slonu: Burger iz Postojne. — Vio iz Monfalkone. — Ruprecht iz Celja. — Vičič iz Posojne. — Pilečič iz Trata. — Poper iz Dunaja. — Rovsi iz Kranja. — Raunihar iz St. Martina. — Spitzer iz Dunaja.
Pri Malici: Reismüller iz Zajčje vasi. — Müller iz Liberce. — Oven iz Radovljice. — Orožen iz Brda. — Fürth iz Dunaja.
Pri Zamorci: Tičar iz Ribnice. — Eger iz Gamelj. — Smrekar iz Ljubljane. — Matelič iz Horjul. — Markovič iz Reke.

Dobra piča.

Ječmenove tropine in kali

se prodajejo vsaki dan v

pivarni bratov Kozler-jev.

Ječmenove tropine (Malztrüber) in kali primešane moj rezanico so posebno dobra piča za molzne krave in pitavne vole. Ječmenove kali (Malzkeime) poparjene s kropom se prav dobro prilžejo prascom in tudi govedini. (340—1)